

יום 'א', י' באלול תש"ס (10 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב!

היום, **י' באלול**, בשנת 1656-2104 (למניינם), בזמן המבול, "ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה. וישלח את העורב ויצא יצוא ושוב עד יבושת המים מעל הארץ". [בראשית ח' 6-7] על המילים "יצוא ושוב", כותב רש"י: הולך ומקיף סביבות התיבה, ולא הלך בשליחותו, שהיה (העורב) חושדו (חושד בנח) על בת זוגו, כמו ששנינו באגדת 'חלק' [גמרא סנהדרין קח:]
[ב"ה יום-יום]

בעניין המבול והגורמים לכך, אנו מוצאים קשר עם פרשת "**כי תצא**" שאותה קראנו בתורה אתמול: "**כי תבוא בכרם רעך ואכלת ענבים כנפשך שובעך, ואל כלך לא תתן**". [דברים כג' 25] הן לדעת התלמוד הבבלי [בבא מציעא פז:] והן לדעת התלמוד הירושלמי [מעשרות ב' ד.], אין המדובר כאן בסתם אדם, העובר בכרם רעהו, אלא "בפועל הכתוב מדבר". אלא שהירושלמי מוסיף ומדקדק מהמילים "**כנפשך שובעך**" מהי הדרך הנאותה לאכילה: "**שובעך**" – "מלמד שלא יהא אוכל ומקיא" ו"מלמד שלא יהא מקלף בתאנים וממזמץ בענבים".

התלמוד הירושלמי מזהיר את הפועל לבל ינצל את שפע הפרי שלפניו ויאכל אכילה גסה עד שיקיא, או ינהג כאיסטניס (=אדם רגיש במיוחד) הבוחל בקליפה ואוכל רק את תוך הפרי. באכילה מעין זו יש גזל כלפי בעל הבית, ביזיון לפירות, ואף זלזול הפועל בכבודו שלו. ומסיים הירושלמי, דווקא לאחר שדקדק בהלכות גזל: "ר' שמעון בר יוחאי אומר – גדולה מלאכה! שהרי לא חרב דור המבול אלא מפני הגזל. וכאן, פועל עושה במלאכתו ואוכל, ופטור מן הגזל."
[ר' א. בלס, ב"מעט מן האור"]

היום, בשנת תרע"ה (1915-5675), יום פטירתו של **הרב יצחק יעקב ריינס (1839-1915)**. הרב ריינס חזה בשני חזונות שהתגשמו, אבל רק לאחר פטירתו:
1) ליצור בית יהודי לסובלים מהפוגרומים על יהודים ברוסיה ובארצות אחרות. רעיון זה הביא אותו להיות תומך נלהב של תנועת "חיבת-ציון", שעסקה בהקמת מושבות בארץ ישראל. כשבא אח"כ הרצל עם תכניתו לייסד מדינה יהודית, הפך הרב ריינס להיות תומכו הראשי של הרצל, ותמך בכל הנסיונות של הרצל כדי להשיג את המטרה של מדינה יהודית.

2) לייסד ישיבה בשילוב עם השכלה כללית חלקית. תכניתו היתה שילמדו בישיבה, מלבד גמרא, פוסקים ותנ"ך, גם עברית, דקדוק והיסטוריה יהודית (מתוך גישה מסורתית). ובנוסף, לימודים כלליים, שיתרכזו בהיסטוריה כללית, גיאוגרפיה, מתמטיקה ומדעי הטבע.

ואמנם, במרוצת הזמן, התגשמו שני החזונות. היום, רעיון הישיבה מעין זו התקבל ברוב העם, גם בארץ וגם בחו"ל. ובאשר לחזון מדינה, היום אנו קוטפים פירות. על-שמו, היישוב נווה-יעקב, שנוסד ב-1924, נהרס במלחמת העצמאות והוקם מחדש אחרי מלחמת ששת הימים, ב-1972.
[ימימים ימימה/קשת גיבורים/כל מקום ואתר]

יום א', י' באלול תש"ס (10 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לקראת הימים הנוראים הבעל"ט: מתוך עינויי הנפש שאנו מצווים בהם ביום הכיפורים, כלולות רחיצה וסיכה. אעפ"כ, מסורת אבותינו בידינו שכלה שנישאת מהיום (שהוא 30 יום לפני יוה"כ) ואילך, מותר לה לרחוץ את פניה ביום הכיפורים. וזאת מטעמים מובנים!